

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาสหกรณ์เข้มแข็ง”

๑. เลขที่โครงการ (ศส.๒) ๑/๒๕๖๗
๒. ชื่อโครงการ โครงการฝึกอบรม หลักสูตร พัฒนาสหกรณ์เข้มแข็ง
๓. เจ้าของโครงการ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๒ จังหวัดปทุมธานี
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
๔. หลักการและเหตุผล

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๘๐) ประเด็นการเกษตร แผนแม่บทย่อยระบบนิเวศการเกษตร เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น โดยการประเมินศักยภาพของสถาบันเกษตรกรเป็นรายปี เพื่อให้ทราบระดับความเข้มแข็งและผลลัพธ์ของการดำเนินงาน ซึ่งใช้ข้อมูลผลการประเมินศักยภาพของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๔ มิติพิจารณาจาก ๑) ความสามารถในการให้บริการสมาชิก ๒) ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ๓) ประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร และ ๔) ประสิทธิภาพของการบริหารงาน ซึ่งผลการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล และแนวทางการพัฒนาศักยภาพแบบองค์รวมทั้ง ๔ มิตินี้แสดงให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนภายในองค์กร พร้อมทั้งประเมินและเปรียบเทียบศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายเพื่อระบุโอกาสและแนวทางในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตของธุรกิจให้มีความเข้มแข็ง มีขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับฐานราก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติตามหลักการ วิธีการ และอุดมการณ์สหกรณ์ให้ทันกับบริบทการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สหกรณ์มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์ฉบับที่ ๕ ในช่วง ๕ ปีนับจากนี้ ไปสู่การปฏิบัติร่วมกันจากทุกภาคส่วน ให้บรรลุผลตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มาพร้อมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์และชุมชนให้ดีขึ้นอย่างเท่าเทียมกัน

การสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์เริ่มจากสมรรถนะในการปฏิบัติงานบุคลากรของสหกรณ์ โดยคณะกรรมการสามารถกำหนดนโยบายแล้วมอบหมายฝ่ายจัดการไปขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยการสร้างความร่วมมือจากสมาชิก และมีการตรวจสอบป้องกันเพื่อความโปร่งใสโดยผู้ตรวจสอบกิจการ ดังนั้นการบริหารจัดการสหกรณ์สู่ความเข้มแข็งบุคลากรทุกฝ่ายของสหกรณ์ต้องมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการบริหาร ตามอำนาจหน้าที่ของตนเอง และมีการประเมินความสำเร็จด้วยเกณฑ์ประเมินความเข้มแข็งทั้ง ๔ มิติ เพื่อใช้ข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงพัฒนาให้ต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อขับเคลื่อนสหกรณ์สู่การดำเนินงานที่เข้มแข็ง สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์จึงจัดทำโครงการ “พัฒนาสหกรณ์เข้มแข็ง” ขึ้น เพื่อให้บุคลากรของสหกรณ์ทุกฝ่ายได้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาสหกรณ์พร้อมทั้งร่วมกันขับเคลื่อนแผนงานให้บรรลุเป้าหมายส่งผลให้สหกรณ์เข้มแข็ง คือ มีการบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ มีเสถียรภาพและธรรมาภิบาล

๕. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้และความเข้าใจเรื่องสหกรณ์ บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และการบริหารจัดการกิจการสหกรณ์
- ๒) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์
- ๓) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาสหกรณ์ให้บรรลุตามเป้าหมาย

๖. กลุ่มเป้าหมาย

คณะกรรมการสหกรณ์ (ทั้งคณะ พร้อมผู้สังเกตการณ์) โดยคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย จากสหกรณ์ที่ประสบปัญหาขาดทุนสะสมและ/หรือ สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับชั้น ๒ หรือ ชั้น ๓ และในมิติที่ ๑ ความสามารถในการให้บริการสมาชิก อยู่ในระดับคะแนน ต่ำกว่า ๑๔ คะแนน หรือสหกรณ์เป้าหมายที่สำนักงาน สหกรณ์จังหวัดคัดเลือก ให้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๗ รวมทั้งเจ้าหน้าที่สำนักงาน สหกรณ์จังหวัด ผู้เกี่ยวข้อง และผู้สังเกตการณ์รุ่นละ ๓๐ คน

๗. ระยะเวลาและสถานที่

วันที่ ๒๐ – ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ณ สหกรณ์การเกษตรท่าโขลง จำกัด จังหวัดลพบุรี

๘. เนื้อหาหลักสูตร จำนวน ๑๒ ชั่วโมง (๒ วัน) ประกอบด้วย

- **บทบาทหน้าที่ของกรรมการสหกรณ์** จำนวน ๑ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ เพื่อให้กรรมการสหกรณ์ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารงานสหกรณ์
วิธีการ บรรยาย
- **ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ในแต่ละฝ่าย** จำนวน ๒ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ ๑) เพื่อให้คณะกรรมการทราบขั้นตอนการทำงานของแต่ละฝ่ายในสหกรณ์ พร้อมทั้งวิจารณ์ ข้อดี ข้อเสียของขั้นตอนการดำเนินงานของแต่ละธุรกิจได้
๒) เพื่อให้คณะกรรมการสามารถวางแผนเชื่อมโยงการทำงานของแต่ละฝ่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
วิธีการ บรรยาย/อภิปราย
- **ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง สาเหตุและแนวทางแก้ไขของสหกรณ์** จำนวน ๑.๓๐ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา/ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง พร้อมทั้งหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขให้สหกรณ์
วิธีการ บรรยาย/อภิปราย
- **วิเคราะห์สถานการณ์และกำหนดปัญหาของสหกรณ์แบบมีส่วนร่วม** จำนวน ๒ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ ๑) เพื่อให้คณะกรรมการสหกรณ์ทราบสภาพของสหกรณ์ในปัจจุบัน
๒) เพื่อได้ประเด็นปัญหาที่สหกรณ์สามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาสหกรณ์
วิธีการ บรรยาย/แบ่งกลุ่มอภิปราย
- **การจัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรม พัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เพื่อรักษา หรือยกระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์** จำนวน ๕.๓๐ ชั่วโมง
วัตถุประสงค์ ๑) เพื่อให้กรรมการสหกรณ์สามารถกำหนดแผนงานในการพัฒนา/แก้ไขปัญหาของสหกรณ์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด
๒) เพื่อได้โครงการและแผนงาน/กิจกรรมในการพัฒนา/แก้ไขปัญหาของสหกรณ์
วิธีการ แบ่งกลุ่มอภิปรายและระดมสมอง

๙. วิทยาการ

วิทยาการจากภาครัฐ และเอกชน สำนักงานสหกรณ์จังหวัด กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ในแต่ละหัวข้อวิชา และเจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์

๑๐. วิธีการฝึกอบรม

บรรยาย/อภิปราย/แบ่งกลุ่ม/กิจกรรมกลุ่ม

๑๑. งบประมาณ

เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปพลางก่อน (ฉบับปรับปรุง) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ผลผลิตสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ กิจกรรมหลักส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์ กิจกรรมรองพัฒนาบุคลากรกรมส่งเสริมสหกรณ์ และบุคลากรสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒๖,๑๐๐ บาท (สองหมื่นหกพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) โดยค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถจ่ายได้ภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติ ตามรายละเอียด ดังนี้

รายการ	อัตรา	จำนวน	จำนวนคน	งบประมาณ
๑. ค่าอาหาร	๑๕๐ บาท/มื้อ	๒ มื้อ	๓๐	๙,๐๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๓๕ บาท/มื้อ	๔ มื้อ	๓๐	๔,๒๐๐ บาท
๓. ค่าพาหนะผู้เข้าอบรม	๖๐ บาท/เที่ยว	๒ เที่ยว	๓๐	๓,๖๐๐ บาท
๔. ค่าสมนาคุณวิทยากร	๖๐๐ บาท/ชั่วโมง	๑๒ ชั่วโมง	๑	๗,๒๐๐ บาท
๕. ค่าวัสดุอุปกรณ์	๗๐ บาท/คน	๑ ครั้ง	๓๐	๒,๑๐๐ บาท
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น		๑ รุ่น	๓๐	๒๖,๑๐๐ บาท

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ปรึกษาโครงการ	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
ผู้อำนวยการโครงการ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
ผู้บริหารโครงการ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๒
เจ้าหน้าที่โครงการ	เจ้าหน้าที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ ๒

๑๓. ตัวชี้วัด

๑) เชิงคุณภาพ

- ๑.๑) สหกรณ์ที่มีปัญหาขาดทุนสะสมมีผลดำเนินงานขาดทุนสะสมลดลง/มีกำไร
- ๑.๒) สหกรณ์มีความเข้มแข็งและสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์

๒) เจริญปริมาณ

๒.๑) กรรมการสหกรณ์ที่เข้ารับการอบรมมีแผนพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เพื่อรักษาหรือยกระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์ อย่างน้อยสหกรณ์ละ ๓ โครงการ/กิจกรรม

๒.๒) ร้อยละผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒.๓) ผู้เข้าอบรมมีแผนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้หลังการอบรม ร้อยละ ๑๐๐

๒.๔) กรรมการสหกรณ์ได้รับการพัฒนาความรู้เรื่องการสหกรณ์ ๑/๓๐ (สหกรณ์/คน)

๑๔. การประเมินผล

๑) การประเมินผลระหว่างการอบรม

- การประเมินผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ การประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม การทำกิจกรรมระหว่างการอบรม

- การประเมินผลโครงการ

๒) การติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นโครงการ

- การติดตามผลการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการสหกรณ์ โดยการติดตามประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการอบรม ๓ และ ๖ เดือน

๑๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑) สหกรณ์มีความเข้มแข็งและมีกำไรจากการดำเนินธุรกิจ

๒) สมาชิกสหกรณ์ได้รับผลตอบแทนจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์

ตารางฝึกอบรม

โครงการฝึกอบรม หลักสูตร “พัฒนาสหกรณ์เข้มแข็ง”

วันที่	๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐	๑๔.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.
วันแรก	บทบาทหน้าที่ของ กรรมการสหกรณ์	ขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ในแต่ละฝ่าย	รับประทานอาหาร อาหารกลางวัน	ข้อสังเกต/ข้อบกพร่อง สาเหตุ และแนวทางแก้ไขของสหกรณ์	วิเคราะห์สถานการณ์และกำหนด ปัญหาของสหกรณ์ แบบมีส่วนร่วม
วันที่สอง	แบ่งกลุ่มอภิปรายจัดทำโครงการ/กิจกรรม ในการพัฒนาหรือแก้ไข ปัญหา เพื่อรักษา หรือยกระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์			แบ่งกลุ่มอภิปรายและนำเสนอโครงการ/กิจกรรม ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เพื่อรักษา หรือยกระดับความเข้มแข็ง ของสหกรณ์	

หมายเหตุ : อาหารว่างและเครื่องดื่ม ช่วงเช้า เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น. และ ช่วงบ่าย เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.